

INFANTS

CAMPANYA INSTITUCIONAL 2016-2017

cridats a ser
comunitat

Caritas

CONTINGUT

GUIA PER A L'ANIMADOR PRESENTACIÓ	03
CONTE PER SER EXPLICAT PER L'ANIMADOR L'ESTEL DEL PETIT SERAFÍ	06
CONTE EL SECRET DELS BASSALS	14
CONTE A LA CERCA DE L'OBJECTE MÉS MERAVELLÓS	22
JOC JOC DE CARTES PER DEFENSAR A NATURALESA	30
PREGÀRIA UNA PREGÀRIA MOLT ESPECIAL	46

PRESENTACIÓ

Amb aquesta Campanya Institucional 2016-17, acaba la Campanya triennial que Càritas va començar en el curs 2014-15 amb el lema general «**Estima i viu la Justícia**». Després de veure en el primer any de Campanya què és el que passa amb els nostres germans i germanes, i després de posar-nos en camí per deixar empremtes de Justícia durant el segon any de Campanya, en aquest últim any, amb aquesta Campanya que ara iniciem, arribem a la destinació final: fer habitable la Casa Comuna que és el nostre planeta Terra.

Si volem sobreviure com a humanitat, estem cridats a ser en comunitat, a viure formant comunitat fraterna. Aquest és el sub-lema de la Campanya d'enguany: «**Cridats a ser comunitat**». Ens mou i ens empeny el model i testimoniatge de les primeres comunitats cristianes. El nostre somni és encarnar en el nostre segle XXI el que ells i elles, amarats d'Esperit Sant, van fer en el seu temps. Volem ser encomanadors d'aquest «altre món possible» que sigui «Casa Comuna» per a tothom.

«Tots els creients vivien tots units i tot ho tenien al servei de tots; venien les propietats i els béns per distribuir els diners de la venda segons la necessitat de cadascú. Cada dia eren constants a assistir unànimement al culte del temple. A casa, partien el pa i prenien junts el seu aliment amb joia i senzillesa de cor» (Ac 2, 44-47).

Aquestes són les cinc propostes que volem fer des de Càritas per fer habitable la nostra Casa Comuna:

1a proposta

El nostre planeta Terra és la Casa Comuna per a més de 7.400 milions de persones. Però aquesta Casa està molt deteriorada. Els seus fonaments

están afectats per una profunda crisi de valors. L'individualisme, la cobdícia, el consumisme, la indiferència, la competitivitat... l'estan destruint. **Proposem** a tothom unir-se als qui ja estan posant en pràctica els valors humans i actituds que «sanejaran» els fonaments de la nostra Casa Comuna.

2a proposta

El deteriorament dels fonaments provoca greus danys estructurals a la nostra Casa Comuna. El principal dany és el sorgiment d'un Sistema Econòmic que MATA, empobreix, exclou els que hi viuen. **Proposem** construir junts una Economia Solidària que posa les persones al centre, que crea oportunitats laborals per a tots i que té cura del medi ambient. Ho aconseguirem donant suport a les empreses socials, fomentant una banca ètica i afavorint el comerç just.

3a proposta

També hi ha greus defectes d'accessibilitat, no totes les persones poden accedir a les estances de la Casa Comuna, als béns i serveis indispensables per viure: aliments, aigua potable, sanitat, educació, habitatge digne, seguretat, refugi, etcètera. Els qui busquen un futur millor o fugen de la guerra o persecució ho tenen difícil, per travessar les fronteres dels països desenvolupats. **Proposem** que, enfront de la situació actual dels migrants i refugiats, hi hagi més Hospitalitat, més Dignitat, per aconseguir migrants i refugiats amb Drets.

4a proposta

A la Casa Comuna, els Drets Humans són la teulada protectora que permet viure amb dignitat, però en moltes ocasions els Drets Humans són només façana, aparença, element «decoratiu» que deixa desprotegides una infinitat de persones. **Proposem** defensar els Drets Humans i conèixer

els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Així podrem exigir als nostres governants que els introdueixin en el seu compromís polític.

5a proposta

Finalment, l'estil de vida, el model de producció i de consum provoquen tal quantitat de residus contaminants, i tal deteriorament mediambiental, que amenaça seriosament la Vida al nostre planeta. **Proposem** tenir cura decididament de la nostra Mare Naturala. A Càritas treballem per

incidir en el govern, i sensibilitzar la comunitat cristiana i la ciutadania per adoptar hàbits i estils de vida responsables i sostenibles.

Com diu el papa Francesc, «la humanitat necessita canviar. Fa falta la consciència d'un origen comú, d'una pertinença mútua i d'un futur compartit per tots. Aquesta consciència bàsica permetria el desenvolupament de noves conviccions, actituds i formes de vida» (Carta encíclica *Laudato si'* [LS] 202).

MATERIALS DIDÀCTICS

Els materials didàctics que ara presentem tracten de traduir i adaptar al nivell dels infants alguns elements essencials de les cinc propostes anteriors. Volem treballar i «entrenar» els infants en aquests valors, aquestes actituds i aquests comportaments que afavoreixin el fer habitable la Casa Comuna que és el nostre món.

La nostra intenció és que prenguin consciència que ja poden contribuir a fer habitable aquesta Casa Comuna amb les seves accions i compromisos. Ells ja tenen una part en aquesta tasca. Volem que se'n sentin responsables, que hi ha coses que estan a l'abast de la seva mà, per pe-

tites que semblin. A ells també volem aplicar, adaptat al seu nivell, aquestes paraules de Santa Teresa de Calcuta: «A vegades sentim que el que fem és tan sols una gota al mar, però el mar seria menys si li faltés aquesta gota». Fem el possible perquè no falti la seva «gota» al mar d'aquest món.

Esperem que aquests materials didàctics siguin d'utilitat en mans dels educadors i que contribueixin a sembrar les llavors que facin possible en el futur fer realitat una Casa Comuna on tots i totes puguin viure amb dignitat, gaudint de tots els seus Drets i tenint cura de tota la Creació.

CONTE:

L'ESTEL DEL PETIT SERAFÍ

Per treballar-lo amb infants de 4 a 7 anys
(Educató Infantil i Primer Cicle de Primària)

Objectiu: Fer veure als nens i nenes que compartint, fent les paus i respectant-nos els uns als altres, podem construir «llocs tresor», llocs on tots podem estar més a gust i feliços. Aquests «llocs tresor» no són sinó fer d'aquesta Terra un «Cel». Mitjançant les preguntes i l'activitat que es plantegen es pretén reforçar les actituds i comportaments que ho facin possible.

CONTE:

EL SECRET DELS BASSALS

Per treballar-lo amb infants de 7 a 11 anys (Educació Primària)

Objectiu: Ajudar els nens i nenes a prendre consciència que està a les seves mans el poder contribuir a fer un entorn, una societat més habitable, fraterna i solidària, on tothom se sent responsable de tothom i on tothom busca el bé comú. Volem que treguin a la llum aquests valors, aquestes actituds, aquestes accions que fan possible que la fraternitat, la solidaritat i la justícia es puguin veure i tocar. Les preguntes i les activitats que oferim volen treballar tot això perquè prenguin consciència de la importància d'aquestes accions.

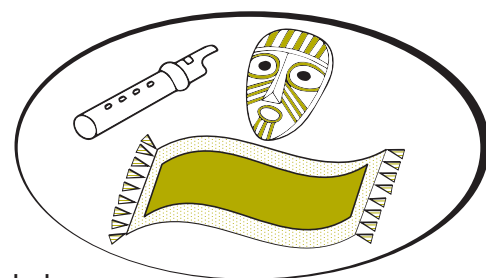

CONTE:

A LA CERCA DE L'OBJECTE MÉS MERAVELLÓS

Per treballar-lo amb infants de 7 a 11 anys (Educació Primària)

Objectiu: La finalitat d'aquest conte és fer aterrar i concretar el lema de la Campanya «Cridats a ser comunitat» en el valor de la cooperació. Una de les facetes d'aquesta crida a ser comunitat és estar disposats a treballar junts aportant el bo que cada un té per aconseguir, entre tots, un fi comú que sigui beneficiós per a tothom. Es tracta de posar davant de la competitivitat que impera en la nostra cultura dominant (que fa que hi hagi guanyadors i perdedors), la cultura de la cooperació (on no hi ha perdedors perquè tots hi surten guanyant). Les preguntes i activitats que proposem volen ajudar que hi reflexionin i en prenguin consciència.

JOC:

JOC DE CARTES PER DEFENSAR LA NATURALESA

Per a infants de 7 a 11 anys (Educació Primària)

Objectiu: Abordar, d'una forma lúdica, l'important tema de la cura de la Naturalesa, perquè prenguin consciència de les joies que ens ofereix la Mare Naturalesa, també de les agressions que pateix, i dels beneficis que ens aporta i veure què podem fer per protegir-la i defensar-la.

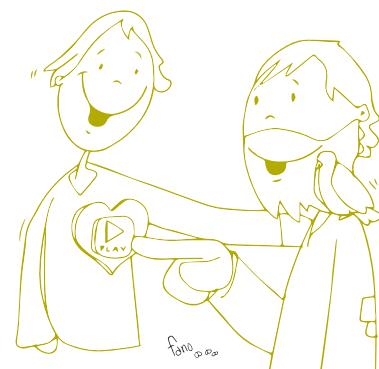

PREGÀRIA:

UNA PREGÀRIA MOLT ESPECIAL

Per a infants de 7 a 11 anys (Educació Primària)

Objectiu: Facilitar un espai per descobrir i experimentar el silenci i la trobada amb Déu. Mitjançant la pregària que aquí presentem, volem apropar els nens i nenes a la persona de Jesús, perquè cadascun iniciï un col·loqui personal amb ell. Aquesta pregària escrita que oferim només vol ser un trampolí que els ajudi a llançar-se a parlar a Jesús més enllà de les paraules que aquí estan escrites. Tot el que digui, senti i dibuixi a partir d'aquestes paraules escrites... serà autèntica pregària amb Jesús, utilitzant el llenguatge que millor entén el nostre Déu: el de l'amor compromès.

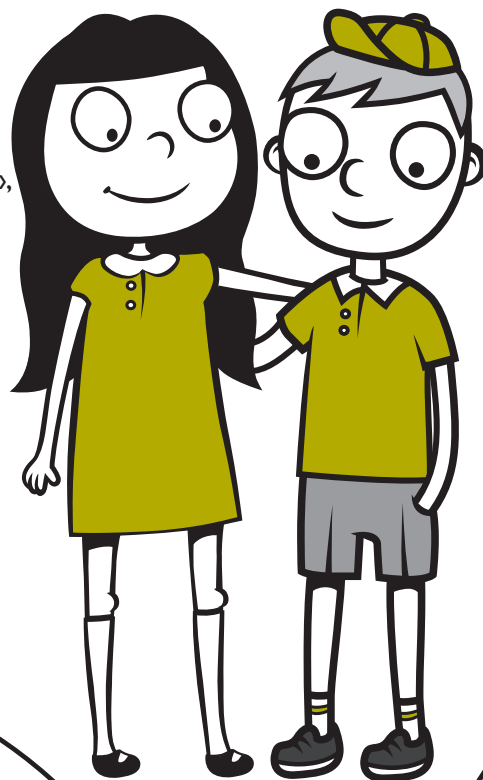
PER A EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMER CICLE D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA (4-7 ANYS)

Conte per ser explicat per l'educador

L'ESTEL DEL PETIT SERAFÍ

Una tarda d'estiu,
el petit Serafí i la seva amiga Paula
passejaven per la platja buscant petxines amb ratlles.
Però en lloc de petxines
van trobar una cosa molt brillant mig enterrada.
Llavors els dos van cridar emocionats:
«un tresor, un tresor, que brilla com l'or, que brilla com l'or»,
i es van fer una abraçada molt gran.

*(Ara tots cridem alhora dient:
«Un tresor, un tresor, que brilla com l'or,
que brilla com l'or». I feu una abraçada
molt gran a qui tingueu al costat.)*

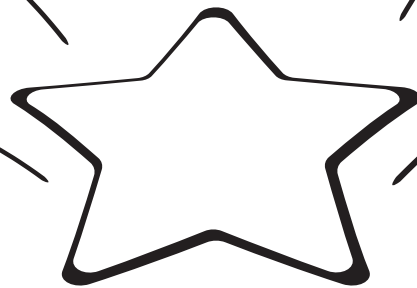

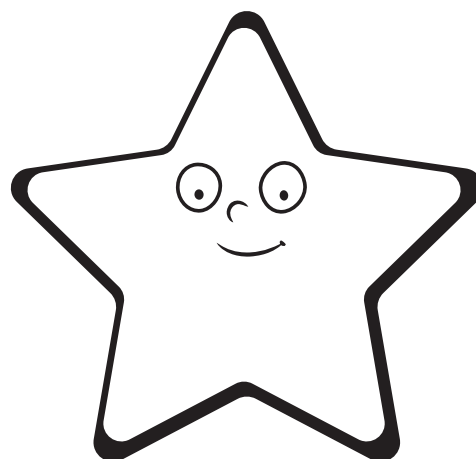
En Serafí i la Paula es van agenollar
per desenterrar el tresor a l'instant.
I com més sorra treien,
més resplendia aquella cosa brillant.

Tenia forma rodona
però amb puntes pertot arreu,
i una llum groga espurnejant
il·luminava tota la platja com una bengala.
Endevineu de què es tractava?

Era una estel molt beeeeeeeell,
que havia caigut del cel deixant allà a dalt un forat.
En Serafí i la Paula es van fregar els ulls sorpresos
en veure aquella bell estel a la platja estavellat.

Però llavors l'estel
va començar a elevar-se a poc a poc de terra,
com si volgués tornar al seu cel.
I sabeu el que van fer en Serafí i la Paula en veure-ho?
Van pujar sense por damunt el bell estel,
i s'hi van asseure, a les puntes,
i s'hi van arrapar fortament,
i van començar a volar amb ell cap al cel.

Pujaven i pujaven,
pujaven i pujaven,
i cada vegada des de més amunt la terra veien.
Des d'allà dalt les persones es veien
com si fossin formigues,
i ells amb molta alegria,
movent les mans les saludaven.

**(Ara tots alhora saludem amb les mans amb alegria,
mirant cap a terra, com si allà hi hagués persones petites.)**

Misteriosament,
l'estel els va portar volant entre els núvols,
a un lloc de la terra on vivien molts nens i nenes,
que tot el que tenien ho compartien.
D'infants tristos allò no n'hi havia,
perquè si cap infant res necessitava,
tothom l'hi deixava.

En Serafí i la Paula,
en veure des del seu bell estel tot allò tan bell,
van començar a aplaudir molt fort de dalt del cel.

**(Ara tots aplaudim molt fort
com en Serafí i la Paula des del cel.)**

Després, misteriosament,
l'estel els va portar volant entre els núvols,
a un altre lloc de la terra on vivien molts nens i nenes,
que la pau mai no perdien.
No hi havia baralles entre ells.
Si feien res mal fet perdó demanaven
i les paus de seguida feien quan s'enfadaven.

En Serafí i la Paula,
en veure des del seu bell estel tot allò tan bell,
van començar a aplaudir molt més fort
des de dalt del cel.

**(Ara tots alhora aplaudim molt molt fort
com en Serafí i la Paula des del cel.)**

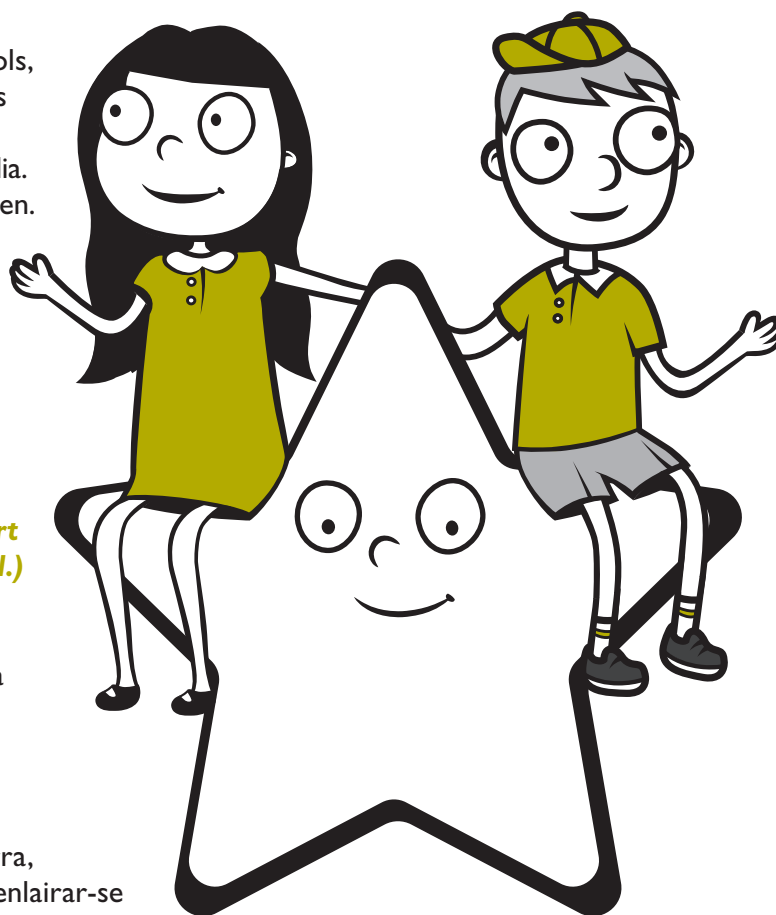
Després, misteriosament, l'estel els va portar volant entre els núvols, a un altre lloc de la terra on vivien molts nens i nenes, que es respectaven els uns als altres nit i dia. No insultaven ningú i de ningú no se'n reien. El respecte era sempre el primer, i així ho feien.

En Serafí i la Paula, en veure des del seu bell estel tot allò tan bell, van començar a aplaudir amb moltíssima força des de dalt del cel.

(Ara tots aplaudim molt molt molt fort com en Serafí i la Paula des del cel.)

Llavors l'estel, misteriosament, els va tornar a portar a la platja on havia caigut estavellat, perquè en Serafí i la Paula baixessin, i poguessin tornar a casa seva.

Quan en Serafí i la Paula estaven ja a terra, el bell estel va començar a enlairar-se i enlairar-se per tornar al cel. Ells el van acomiadar movent les mans per dir adéu amb molt d'afecte.

(Ara tots alhora acomiadem el bell estel movent les mans dient adéu com en Serafí i la Paula.)

Gràcies a l'estel, en Serafí i la Paula van descobrir que aquí a la terra, es podia viure com en el cel si sabien respectar-se, compartir i en pau comportar-se.

Llavors van dir els dos amb FORÇA: «Això sí que és un TRESOR, un TRESOR, que brilla com l'or, que brilla com l'or». I es van fer una abraçada molt gran.

(Ara tots diem alhora amb força: «Això sí que és un TRESOR, un TRESOR, que brilla com l'or, que brilla com l'or». I feu una abraçada molt gran als que estan al vostre costat. I conte contat ja s'ha acabat.)

José Real Navarro

PREGUNTES PER AL DIÀLEG

1. Què és el que es van trobar en Serafí i la Paula mig enterrat a la sorra de la platja?
2. Què van fer en Serafí i la Paula quan l'estel va començar a pujar al cel?
3. A quins tres llocs els va portar volant l'estel?
4. Què feien en Serafí i la Paula després de veure els infants que compartien, els infants que sempre feien les paus i els infants que no s'insultaven i sempre es respectaven?
5. Què és l'últim que cada un de vosaltres ha compartit amb una altra persona? Per què ho va fer?
6. Què penseu d'algú que no vol compartir alguna cosa seva amb vosaltres? Com us sentiu?
7. ¿Es viu millor fent les paus quan ens enfadem, o demanant perdó quan hem fet mal a algú, o es viu millor estant enfadats i sense demanar perdó quan fem mal a algú?
8. Com et sents quan algú es burla de tu o t'insulta?
9. Què els diries als que es burlen dels altres o els insulten?
10. Per què en Serafí i la Paula, al final del conte, van dir amb força: «Això sí que és un tresor, un tresor, que brilla com l'or»? Què vol dir això?

Activitat 1

L'estel penjant

A cada infant, se li lliurarà fotocopiats el full on hi ha un estel dibuixat, i se'ls demanarà que el pintin de groc. Tot seguit, el retallaran amb tisores i el pintaran també per darrere. Després l'educador els ajudarà a fer un forat a la part superior de l'estel, i els

donarà un tros de llana per passar-lo pel forat i poder lligar l'estel. Així podran penjar-lo en algun lloc de la seva habitació per recordar el missatge del conte, el missatge que Càritas vol donar-los.

Activitat 2

Construint llocs tresor

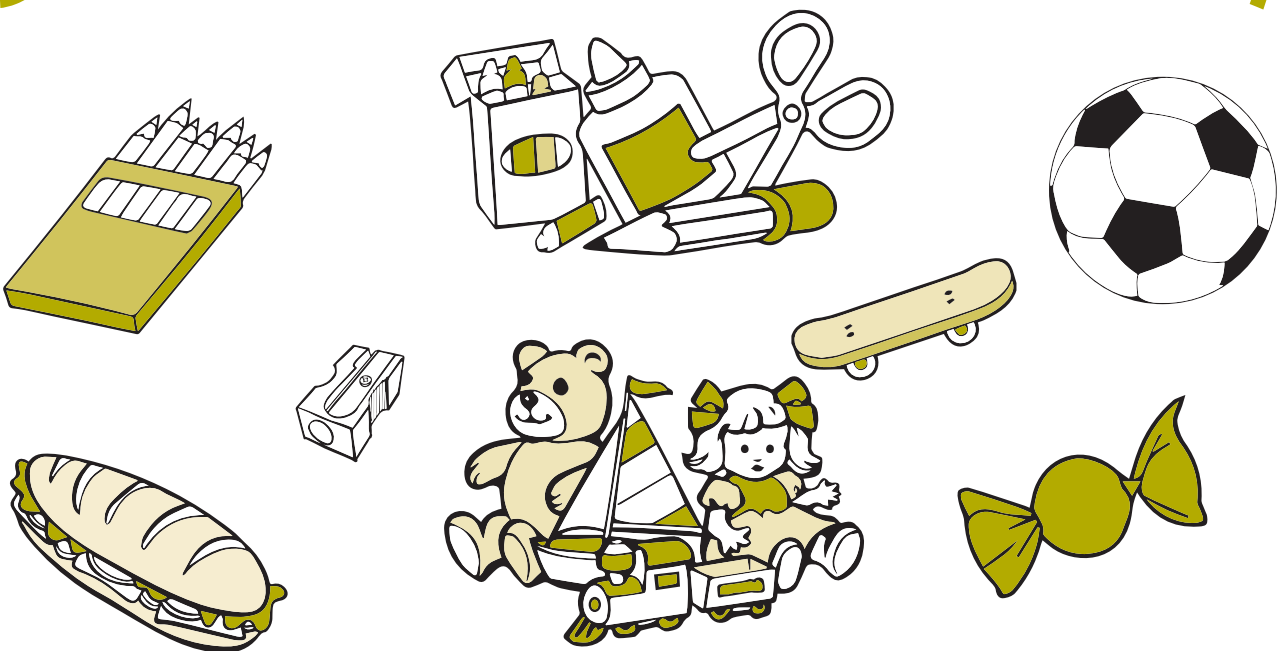
L'educador els dirà que han de viatjar al lloc on els nens i nenes comparteixen el que tenen. Els demanarà que facin com si volessin damunt l'estel, que ho simulin amb mímica movent-se per la sala, sense córrer i sense parlar. En un punt, mentre fan aquesta mímica, els dirà que parin perquè ja han arribat al lloc.

Llavors, l'educador estendrà al terra un tros de paper continu gran, i els demanarà que dibuixin i pintin sobre aquest paper una, dues o tres coses que estiguin disposats a compartir amb els altres companys. Quan hagin acabat, l'educador escriurà a la part de dalt aquest títol: «**SOM UN TRESOR QUAN COMPARTIM**».

Després, l'educador els dirà que ara viatjaran al lloc on els infants fan les paus, on no es barallen i es perdonen quan fan alguna cosa mal feta. Els demanarà que facin com si volessin damunt l'estel, que ho simulin amb mímica movent-se per la sala, sense córrer i sense parlar. En un punt, mentre fan aquesta mímica, els dirà que parin perquè ja han arribat al lloc.

Aleshores l'educador estendrà a terra un altre tros de paper continu gran i hi dibuixarà la silueta d'un colom. Després, proposarà als infants que es comprometin durant aquesta setmana i la següent, com a mínim, a viure així, sense barallar-se, a no fer-se res de dolent i, si això passa, sempre perdonar-se. Qui s'hi vulgui compro-

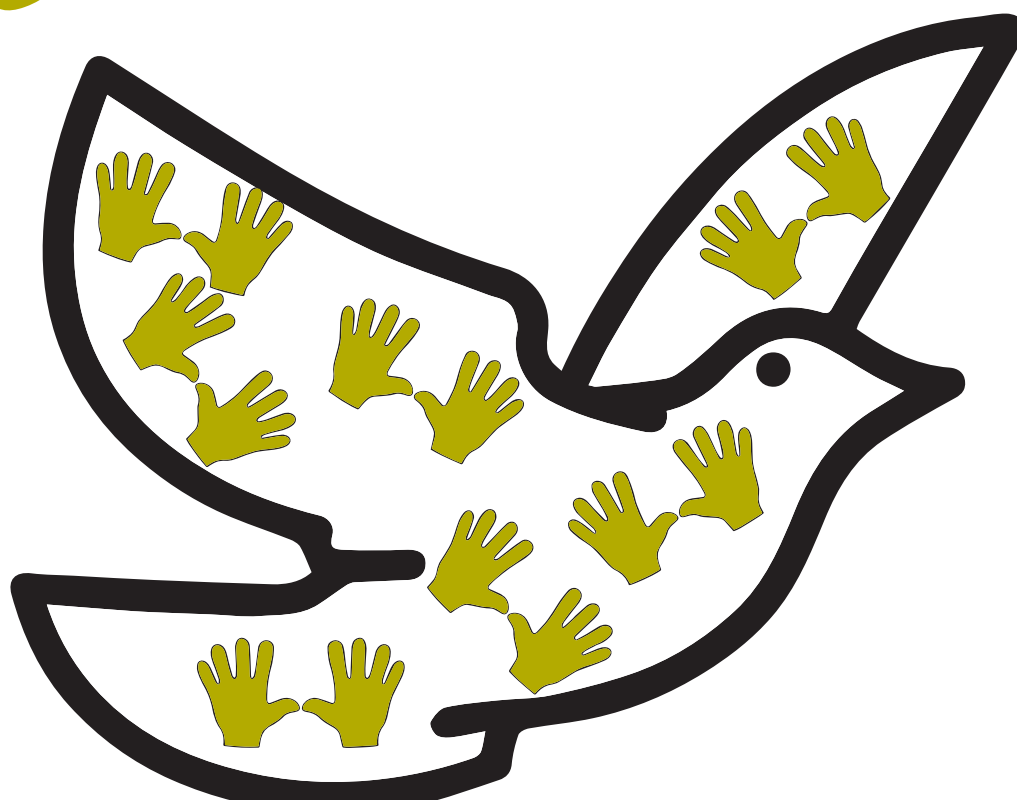
SOM UN TRESOR quan COMPARTIM

metre posarà la mà a l'interior del colom, i amb un llapis o retolador dibuixarà el contorn de la seva mà, i dins de la mà que dibuixi escriurà el seu nom. Quan el tinguin acabat, l'educador

escriurà a la part de dalt aquest títol: «**SOM UN TRESOR QUAN FEM LES PAUS I ENS PERDONEM**».

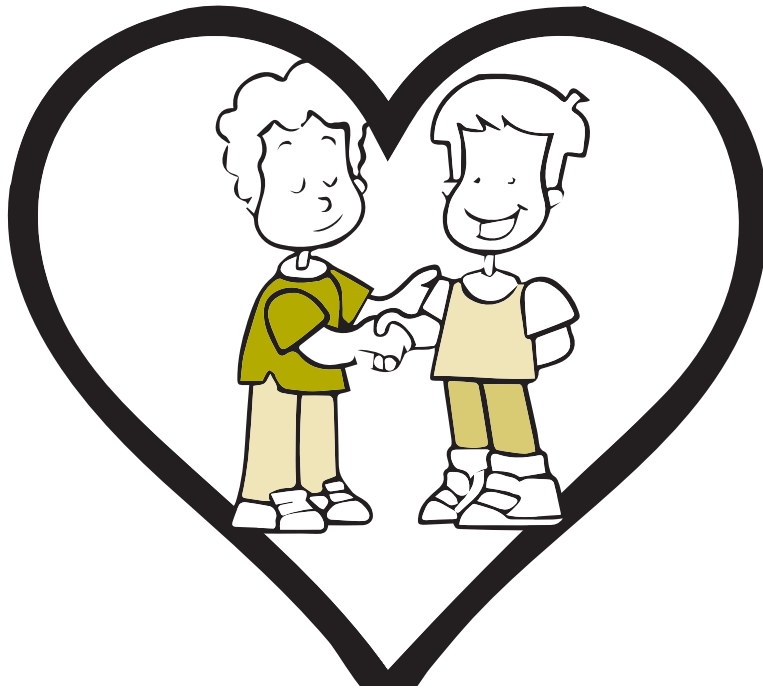
Som un TRESOR quan fem les paus i ens PERDONEM

Finalment, l'educador els dirà que ara viatjaran al lloc on els nens i nenes sempre es respecten i es tracten bé els uns als altres, sense burles ni insults. Els demanarà que facin com si volessin damunt l'estel, que ho simulin amb mímica movent-se per la sala, sense córrer i sense parlar. En un punt, mentre fan aquesta mímica, els dirà que parin perquè ja han arribat al lloc.

Aleshores, l'educador estendrà a terra un altre tros de paper continu gran i hi dibuixarà la silueta d'un gran cor. Després, amb tisores retallarà el seu interior de manera que quedi el paper continu amb el forat en forma de cor retallat, com si fos un marc de fotos que a l'interior té forma de cor. A la part de dalt escriurà aquest títol: «**SOM UN TRESOR QUAN ENS RESPECTEM**».

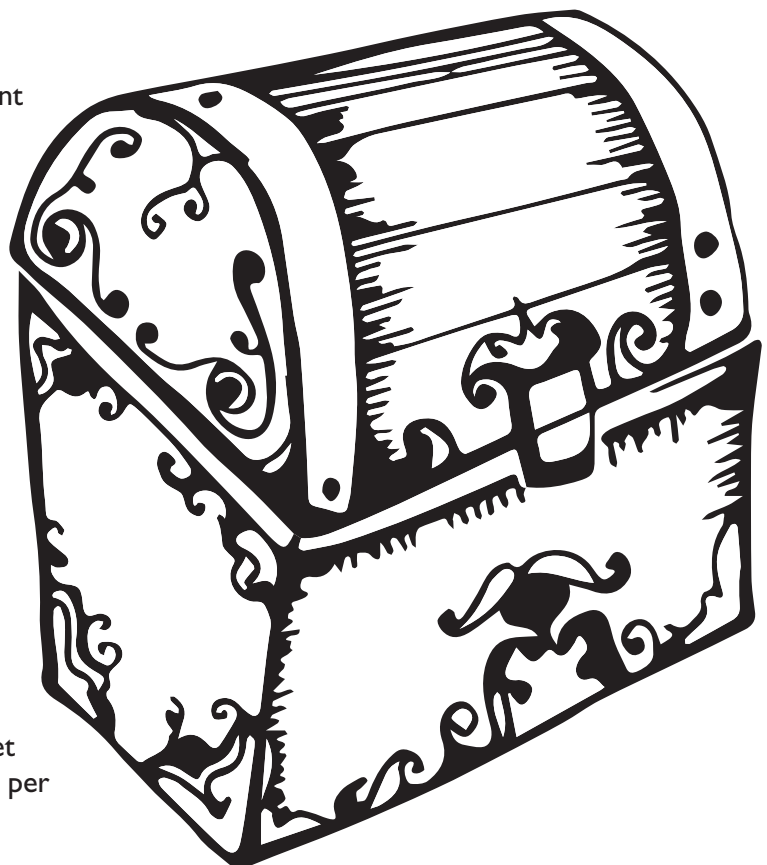
Som un **TRESOR** quan ens **RESPECTEM**

Fet això, demanarà que s'ajuntin formant grups de quatre persones. Després, per torn, cada grup agafarà aquest paper continu i se'l posarà davant, de tal manera que els seus caps es vegin o surtin pel forat en forma de cor del paper continu. L'educador farà una foto a cada grup, després la imprimirà i l'enganxarà al voltant del marc amb forma de cor.

D'aquesta manera, hauran construït els tres llocs que l'estel va ensenyar a en Serafi i la Paula, perquè descobrissin que ja es pot viure a la terra com al cel, si ens comportem d'aquesta manera. I que nosaltres, si així ho fem, **SEREM UN TRESOR**.

Acabat tot això, l'educador penjarà a la paret els tres papers continus que han elaborat per construir aquests «llocs tresor».

PER RETALLAR I PINTAR

PER A EDUCACIÓ PRIMÀRIA (7-11 ANYS)

Conte

EL SECRET DELS BASSALS

Una nit va arribar un núvol molt negre que va descarregar una fortíssima tempesta sobre la gran ciutat. L'endemà, els carrers, les places, les voreres estaven plens de bassals, bassals grans, bassals mitjans, bassals petits. I s'hi reflectia amb gran nitidesa el cel, els núvols, els arbres, les cases.

Però no eren bassals normals. Contenien un gran misteri. Totes les persones que els van trepitjar mentre anaven a treballar, o a comprar, o a passejar, fins i tot encara que anessin en cotxe, amb autobús o amb bicicleta, van ser engolits i empassats pels bassals i van desaparèixer del tot.

Els qui veien com les persones s'enfonsaven als bassals i intentaven ajudar-les, també eren engolits. Tot i que els bassals només tinguessin un centímetre de profunditat, les persones desapareixien al seu interior. Tot un misteri. Per més que després van treure l'aigua dels bassals amb galledes, pales i escombres, no hi havia ni rastre de les persones que hi havien anat a parar.

La meitat dels habitants de la gran ciutat van desaparèixer en aquells misteriosos bassals. Els seus familiars i amics van quedar molt angoixats. No sabien què fer. Les autoritats no s'explicaven què havia passat.

Al cap de tres dies un altre gran núvol va cobrir la ciutat i va provocar una altra tempesta enorme. L'endemà, ningú no volia sortir al carrer per por de ser engolits pels bassals, però alguna cosa sorprenent va ocórrer. Dels bassals van començar a sortir totes les persones que havien estat engolides en la tempesta anterior.

Van explicar coses sorprenents que van deixar atònits i sense paraules a tothom. Deien que havien estat en una ciutat bellíssima, la més bella que havien

vist mai, no hi havia comparació amb cap altra ciutat o poble del món. Era tan bonica, tan enlluernadora, tan magnífica, que s'hi haurien quedat si haguessin estat acompanyats dels seus familiars, amics i éssers estimats.

Els qui els escoltaven, mig incrèduls i molt intrigats, els van preguntar com eren els edificis d'aquesta ciutat, els gratacels, els monuments, els carrers i avingudes, els museus, els jardins, els ponts i construccions perquè fos més bella que ciutats com Venècia, Roma, París, Florència, Praga i una infinitat de ciutats.

Els els van mirar amb un somriure, i els van dir que el que feia tan bella i incomparable aquella ciutat era la humanitat dels seus habitants, la seva forma càlida i respectuosa de conviure entre ells, la forma de compartir solidàriament el que tenien, la forma d'acollir i tractar a tothom, fossin d'on fossin. No hi havia cap pobre, ningú que se sentís sol o marginat. Igual de bé tractaven la Mare Naturala i en tenien cura, reciclant-ho tot i contaminant el mínim.

A ells els havien tractat com mai ningú no els havia tractat. Els van obrir les portes de les cases, i durant tres dies van formar part de les seves famílies compartint el que tenien. Tot això era el que feia tan bonica i bella aquella ciutat. Els qui els escolta-

ven no se'n sabien avenir, del que explicaven, era massa increïble.

Davant la seva incredulitat, els qui explicaven el que havien vist en aquella magnífica ciutat van deixar de parlar, s'hi van acostar i es van convertir en bassals, bassals que, en estar tan a prop dels qui escoltaven, els van mullar els peus i... misteriosament, van ser engolits i portats a aquella bella ciutat per conèixer-la també amb els seus propis ulls.

I passats tres dies, després d'una altra gran tempesta, dels bassals van sortir els incrèduls que ara havien vist amb els seus propis ulls aquella ciutat. Des d'aquell moment, van tractar de viure com ho havien vist allà, per fer de la seva gran ciutat una de les ciutats més belles i enlluernadores del món.

Si algun dia veus un bassal que reflecteixi amb gran nitidesa el cel, els núvols, els arbres, les cases... no dubtis a trepitjar-lo sense por, mulla-t'hi i en descobriràs el secret.

José Real Navarro

PREGUNTES PER AL DIÀLEG

S'han de fer oralment, a manera de col·loqui que dirigeix i modera l'educador. No cal fer-les totes, sinó aquelles que l'educador cregui millors per treure el màxim profit al conte; també en pot afegir d'altres.

1. Què explicaven les persones que van sortir dels bassals després de la segona tempesta?
2. Per què no les van creure?
3. Què va passar perquè es convencessin que allò que els explicaven era veritat?
4. Per quina raó diuen que no es van quedar en aquesta bella ciutat i van tornar a la seva ciutat d'origen?
5. Per a uns, la bellesa d'una ciutat estava en els edificis, carrers, jardins, construccions, etcètera, i per a altres estava en la qualitat humana, el civisme, la solidaritat i la fraternitat dels seus habitants. On preferiries viure tu: en una ciutat amb edificis i carrers bonics, però amb gent majoritàriament egoïsta, interessada, individualista, o en una ciutat de carrers i cases normals, però habitada per bona gent, on tots es preocupen pel bé de tots? Per què?
6. Què es van proposar fer al final del conte els qui, en caure en els bassals per la seva incredulitat, van tornar de veure aquella bella ciutat?
7. Podríeu fer entre tots una llista d'actituds, maneres de ser, de comportar-se, d'actuar, que millorarien la convivència i les relacions entre les persones que viuen en una ciutat?
8. Els habitants d'aquesta ciutat també estaven preocupats per tenir cura de la Naturalesa. Com creus que s'hauria de tenir cura de la Naturalesa a la teva ciutat? Quines coses concretes haurien de fer tots els ciutadans? Quines coses haurien d'ordenar els governants de la ciutat?
9. Què pensaries d'unes ciutats que tinguessin cases boniques, construccions, monuments, jardins, però que rebutgessin acollir i ajudar persones que vinguessin fugint dels seus països per culpa de la guerra, la fam, la persecució, la manca de Drets, etcètera? (Per desgràcia, això és el que ha passat en ciutats d'Europa.)
10. És fàcil o difícil viure i comportar-se com ho feien els habitants de la formosa ciutat? Què és el que dificulta el poder viure d'aquesta manera? Feu entre tots una llista de dificultats.
11. Busqueu en el llibre del Nou Testament aquestes quatre citacions: Mt 7, 12; Mt 22, 36-40; Ac 2, 43-47; Ac 4, 32-37. En aquests textos es descriu com vivien les primeres comunitats cristianes fa 2.000 anys. Compara la seva forma de viure amb la forma de viure que tenien a la bonica ciutat del conte. Quines relacions hi trobes? Com estan cridats a viure els cristians avui dia? En què se'ls ha de notar, que són cristians?

Proposta d'activitats

Proposem quatre activitats perquè l'educador esculli aquella o aquelles que jutgi més oportunes per al seu grup segons el temps de què disposi:

tunes per al seu grup segons el temps de què disposi:

Activitat 1

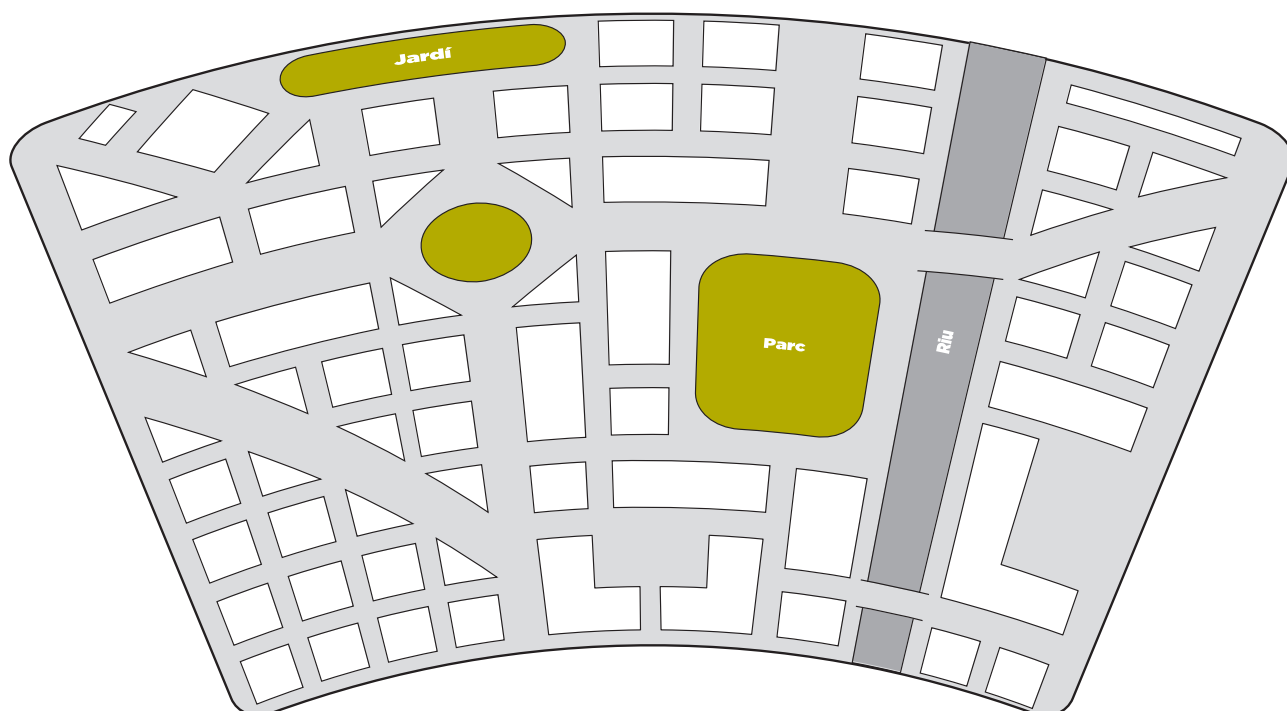
Construint la ciutat més formosa del món

L'educador proposa als nens i nenes que dissenyin o projectin la ciutat més formosa del món. Els demanarà que formin grups de tres persones i els donarà fotocopiats el full que està al final d'aquestes activitats, on hi ha representat el plànol d'una ciutat.

El treball que hauran de fer serà posar nom als carrers, places, jardins, ponts que hi ha al plànol. Però els noms que hi posin hauran d'expressar valors, actituds, comportaments, etcètera, que contribueixin a fer possible un món millor; és a dir, que si els habitants d'aquesta ciutat posessin en pràctica el que significa el nom dels seus carrers, aquesta ciutat seria la més bella i magnífica del món, com la del conte.

Com a exemple podrien posar el carrer de la Pau, la plaça de la Solidaritat, el pont del Perdó, els jardins dels Drets Humans. També demanarem que dediquin carrers o places a almenys quatre persones que hagin estat exemple amb el seu compromís i entrega per construir un món millor; per exemple santa Teresa de Calcuta, Vicente Ferrer, Nelson Mandela, etcètera. Darrere el plànol escriuran tres o quatre línies sobre cadascuna d'aquestes persones que expliquin qui són i què van fer de bo per la humanitat.

Quan ho tinguin fet, cada grup posarà en comú la llista de carrers que han fet per a la seva ciutat. Després, diran cinc carrers o places pels quals els agradaria passar tots els dies de la seva vida, és a dir, per posar sempre en pràctica el seu significat.

Activitat 2

Disseny del monument «CRIDATS A VIURE COM A GERMANS/ES»

L'educador explicarà aquesta activitat d'aquesta manera:

«Imagina que ets un famós artista i que t'han demanat que facis un monument per col·locar-lo a la plaça de l'Ajuntament de la ciutat més formosa del món, la ciutat de la qual parla el conte. El monument ha de ser una escultura, o grup escultòric, que expressi simbòlicament aquesta idea de "Cridats a conviure com a germans/es".

Demanen que sigui una obra molt creativa i original que, en veure-la, tothom pugui endevinar la idea que tracta de representar. Per exemple, podria ser un conjunt de persones agafades de la mà formant una rotllana, o bé agafades de la mà formant una cadena humana que s'eleva cap al cel en forma d'espiral, o bé el planeta Terra i moltes persones agafades de la mà al seu voltant, o bé una persona i dins d'ella un munt de persones dibuixades per totes les parts del seu cos, etcètera.

Podràs fer-ho mitjançant un dibuix, o bé utilitzant argila, plastilina, cartolina, cartró, escuradents, fusta, etcètera».

Activitat 3

Plànol gegant de ciutat dibuixat al pati

Es tracta de dibuixar amb guix al pati de l'escola, o de la parròquia, etcètera, un plànol gegant de la ciutat del conte, la ciutat més formosa del món. Es dibuixaran els carrers i les illes d'edificis amb guix, que seran amplis i espaiosos.

Tot el grup, primer sobre paper, dissenyarà el traçat dels carrers i places d'aquesta gran ciutat, i els posaran noms com s'indicava en l'activitat 1, noms que expressen valors, etcètera. Després,

aniran al pati i dibuixaran el plànol a gran escala, tenint en compte que els carrers hauran de ser amples perquè almenys dues persones s'hi puguin creuar caminant, i els edificis o illes o espais que hi ha entre els carrers han de ser amples perquè a dins hi puguin cabre diverses persones. Quan tinguin tot el traçat dels carrers dibuixat a terra, i els noms dels carrers també escrits a terra, en una entrada de la ciutat posaran un cartell fet de cartolina, amb forma de fletxa, que dirà:

**Junts podem fer possible
la ciutat més formosa del món.
T'HI COMPROMETS?**

És una manera de convidar altres persones, ja siguin de l'escola o de la parròquia, a recórrer per uns moments els carrers de la ciutat ideal. Serà com un acte de sensibilització fet per nens i nenes

dirigit a altres companys seus d'altres edats, o bé a persones adultes (pares del col·legi, persones de la parròquia...).

Activitat 4

Proposta de dos JOCS amb el plànol gegant

Aprofitant el plànol gegant del pati, l'educador podrà fer aquests dos jocs:

a) Joc dels Drets Humans

Material necessari: tantes quartilles de color com participants en el joc. A cada quartilla hi haurà escrit: «TREBALLA PELS DRETS HUMANS I PRACTICA LA FRATERNITAT».

Dos infants triats a l'atzar portaran, cadascun, una d'aquestes quartilles. La resta de quartilles estaran fora del plànol de la ciutat, a l'entrada, al costat del cartell en forma de fletxa.

Aquests dos infants també se situaran fora de la ciutat. La resta es col·locarà per dins dels carrers de la ciutat, cada un on vulgui. No podran trepitjar els edificis ni travessar-los. Només podran moure's pels carrers de la ciutat.

Per començar el joc l'educador dirà:

«Els habitants d'aquesta ciutat, que sou els que ara esteu trepitjant els seus carrers, heu deixat de respectar els drets humans i de practicar la Fraternitat. Amb el vostre comportament esteu esborrant el significat de cadascun d'aquests carrers, i la ciutat està deixant de ser formosa i bella.»

El joc consisteix que els dos companys que ara estan a fora de la ciutat, hi entrin per enxampar tots els que puguin. Quan n'ensexampin un, aquest haurà de sortir de la ciutat per agafar una de les quartilles de color que hi ha al costat del cartell d'entrada. Des d'aquest moment, haurà de portar sempre a la mà aquesta quartilla perquè els altres el reconeguin, i es dedicarà també a enxampar els altres. Els infants que siguin enxampats hauran de sortir de la ciutat, agafar una quartilla i posar-se a empaitar els altres.»

Només quan s'hagi aconseguit que tots portin la quartilla de color que els acredita que treballen pels Drets Humans i practiquen la Fraternitat, s'haurà SALVAT la ciutat.»

b) Repte al grup

L'educador triarà a l'atzar tres persones si el grup està format per aproximadament 20 persones (si el grup el formen al voltant de 14, en triarà dues, i si el formen menys de 10, en triarà una).

Als infants triats, se'ls embenarà els ulls i se'ls col·locarà als extrems de la ciutat. La resta de companys es distribuirà per dins dels blocs o illes d'edificis, i no podran trepitjar els carrers ni sortir del bloc o illa d'edificis en què els ha tocat estar.

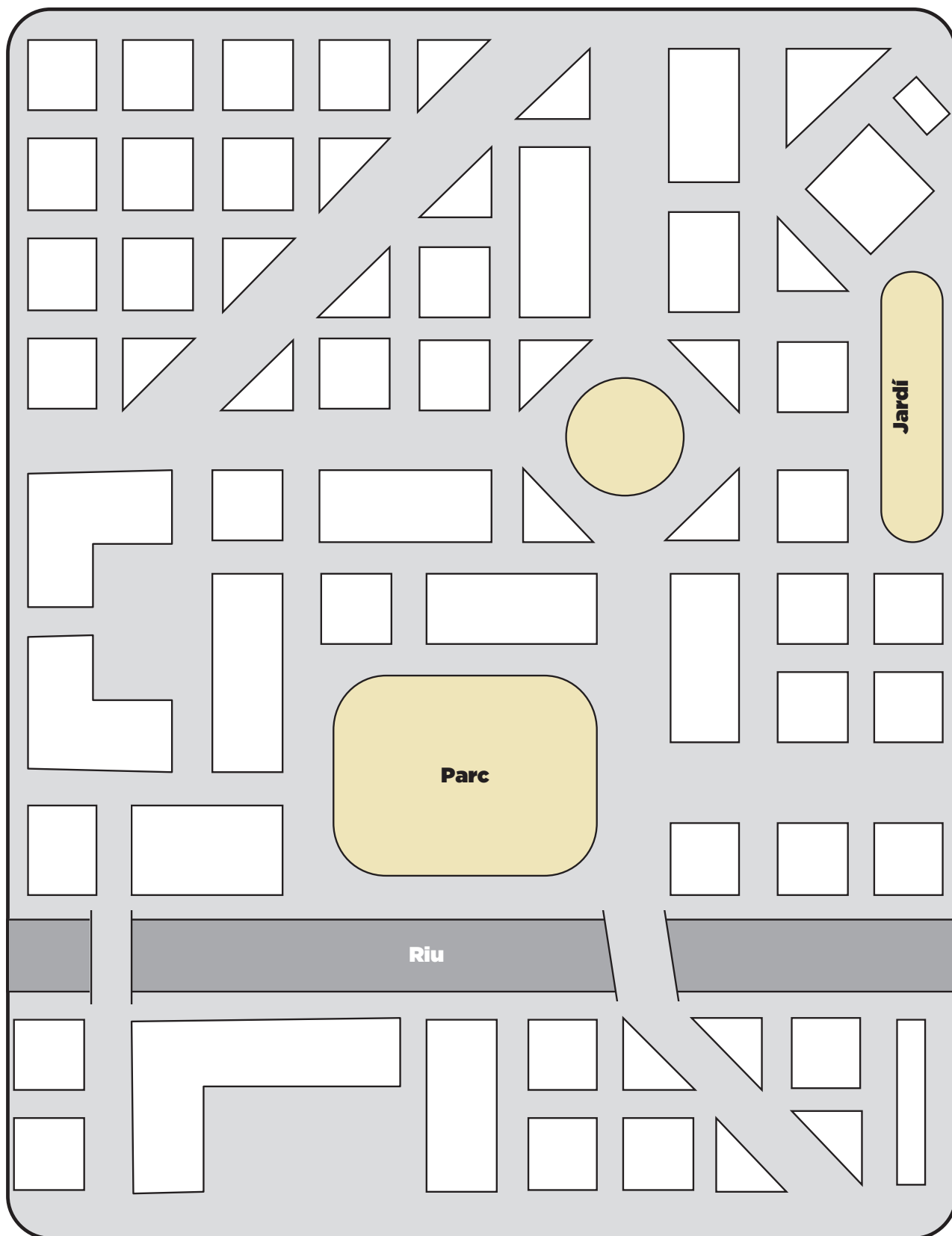
A cadascun dels tres companys que estan amb els ulls embenats, l'educador els dirà un carrer (diferent per a cadascun) on s'han de dirigir.

El repte que tindrà el grup serà aconseguir que aquests tres companys arribin al carrer que l'educador ha dit a cada un d'ells. Des de dins dels edificis hauran de donar-los indicacions de cap a on han de caminar, on girar, etcètera, sempre sense sortir del carrer i sense que trepitgin ni travessin cap edifici; si això passa, hauran de tornar al punt d'inici i començar de nou. L'educador s'encarregarà de vigilar-ho (pot tenir algun ajudant).

Tindran 10 minuts de temps màxim per aconseguir conduir els tres companys al carrer que se'ls ha assignat. Així hauran superat el repte.

Simbòlicament, amb aquest joc, tractem d'expressar que tots hem de contribuir i aportar alguna cosa perquè cada persona amb què ens relacionem pugui arribar al seu destí a la vida, que pugui superar les dificultats i problemes i realitzar-se com a persona. No hi ha dubte que una ciutat on tots i totes col·laboren d'aquesta manera perquè les persones siguin felices, serà de les més formoses i encantadores ciutats del món.

Plànol de la ciutat

PER A EDUCACIÓ PRIMÀRIA (7-11 ANYS)

Conte

A LA CERCA DE L'OBJECTE MÉS MERAVELLÓS

Hi havia una vegada un rei que vivia en un gran castell. Governava amb gran saviesa el seu immens regne i els habitants estaven molt orgullosos del rei. Però el rei tenia una gran tristesa: era gran i no tenia cap fill que heretés el regne quan ell morís. Només tenia tres nebots llunyans que vivien en regnes estrangers. Va pensar que un d'ells podria ser el seu successor. Però abans havia de conèixer-los i veure quin d'ells era més savi.

Els va fer cridar i els va proposar el següent: aquell dels tres que en el dia del seu aniversari li regalés l'objecte més meravellós que trobés en el món, i que fos digne d'un rei, seria nomenat hereu seu. Llavors, els tres es van posar ràpidament en marxa. Van estar mesos i mesos recorrent els camins del món. Van arribar fins als regnes més llunyans, van buscar en els llocs més exòtics, van buscar pels racons més amagats.

Una vegada van haver trobat el que cercaven, van emprendre la llarga tornada. I va passar que, a la part final d'aquest camí de retorn, els tres nebots van coincidir a passar la nit al mateix hostal. Després de la sorpresa inicial, i després del sopar, no els va importar ensenyar els objectes meravellosos que portaven, perquè cada un pensava que el seu era insuperable.

El primer va treure una flauta que havia trobat en un poblat d'Amèrica del Sud; tenia la facultat de curar malalties en fer-la sonar. I la va fer sonar per curar el mal de queixal que tenia un dels nebots.

El segon va treure una catifa que va trobar en un basar d'Àsia; tenia la capacitat de portar volant el seu amo al lloc on hi hagués algú necessitat d'ajuda. I va pujar-hi per fer una petita demostració.

El tercer va treure una màscara que havia trobat en un llogaret africà; un cop posada a la cara, tenia la capacitat de fer veure a qui la portava el que estaven fent les persones en les quals pensés en aquell moment. I per demostrar-ho, els va demanar que se la posessin i que pensessin en la persona que volguessin, per veure què feia aquella persona en aquell mateix moment. Un dels nebots que se l'havia posat va pensar en el rei, i va veure amb horror que estava molt malalt, a punt de morir.

Aleshores, tots tres nebots es van mirar alhora i van tenir la mateixa pensada. En un tres i no res, es van posar d'acord a pujar a la catifa per anar volant al castell del rei. Quan van entrar a l'habitació on el rei reposava, van fer sonar la flauta i el rei es va curar.

El rei va quedar tan admirat del que havien fet, i dels objectes tan meravellosos que li havien portat, que no va saber quin dels tres triar com a hereu, ja que gràcies a la col·laboració dels tres, ell havia salvat la vida. Així que els va demanar que ho decidissin parlant entre ells. Els va deixar tots sols en una habitació i va marxar. Passat un temps, els tres nebots van anar a la sala on hi havia el rei per comunicar-li la seva decisió. I ho van fer amb aquestes paraules:

— **Majestat, després del que ha passat, hem descobert que l'objecte més meravellós dels tres no és cap d'ells per separat, sinó els tres actuant junts. Quan hem posat en comú els objectes que teníem, hem aconseguit salvar-vos la vida. Així, l'objecte més meravellós de tots no és un objecte, sinó una forma d'actuar, és saber cooperar posant en comú tot allò de bo que tenim. Quan ho fem així, podem fer**

les meravelles més grans, solucionar problemes que eren irresolubles.

Per això, és inútil discutir i enfrontar-nos per veure quin de nosaltres és el millor per separat. Així que hem decidit, per unanimitat, renunciar a ser hereus del tron. No volem barallar-nos per ambicionar el poder, havent trobat objectes que són meravellosos tots tres per igual.

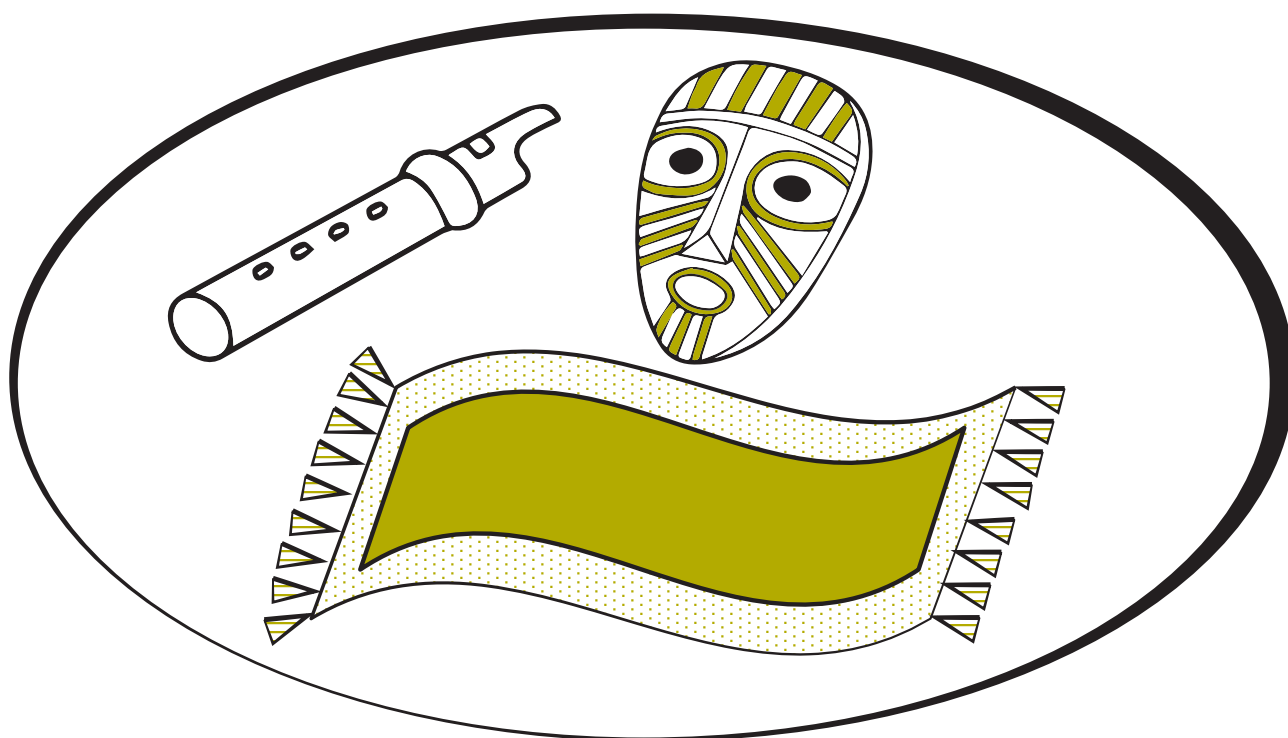
El rei, després d'escoltar-los, es va sorprendre de la saviesa de les seves paraules i de la seva decisió. Va quedar pensatiu durant uns moments, i després els va dir:

— *És estrany trobar persones que es posin d'acord per renunciar a tenir tot el poder d'un regne. A més d'aquesta*

prova de despreniment, els tres heu demostrat tenir la qualitat que més admiro en una persona: saber cooperar amb altres aportant el bo que cadascú té i així, plegats, aconseguir un bé més gran. És el que us ha permès fer-me el millor servei que m'hagi fet mai cap dels meus servidors: salvar la vida. Per això he decidit nomenar-vos tots tres els meus hereus; perquè junts governeu el regne quan jo mori. Vull que vosaltres tres sigueu allò més meravellós que algú pugui trobar al meu regne: persones que saben cooperar i, plegades, buscar el millor per servir les necessitats del meu poble.

I explica la llegenda que els tres nebots del rei van governar amb gran saviesa el regne i el van convertir en el més meravellós de tots.

José Real Navarro

PREGUNTES PER AL DIÀLEG

S'han de fer oralment, a manera de col·loqui que dirigeix i modera l'educador. No cal fer-les totes, sinó aquelles que l'educador pensi que són millors per treure el màxim profit al conte; també en pot afegir d'altres.

1. Per què el rei va fer cridar els seus tres nebots estrangers? Què els va proposar?
2. Quins tres objectes meravellosos van trobar per al rei?
3. Com van aconseguir curar el rei? Com va reaccionar el rei?
4. Què van respondre al rei quan aquest els va demanar que triessin entre ells quin dels tres seria l'hereu? Què opines d'aquesta resposta? Què haguéssiu respost vosaltres en el seu lloc?
5. Què és el que més va admirar el rei de la resposta que li van donar? Penseu que aquesta qualitat abunda avui dia en les persones?
6. La societat actual és molt competitiva, no s'hi acostuma a compartir el bo que un té per buscar el bé comú de tots, perquè el que es vol més aviat és buscar solament el bé propi, i això fa que n'hi hagi uns que guanyen i uns altres que perden, uns pocs que acaparen molta riquesa i una majoria de persones que es veuen obligades a viure o sobreviure amb molt poc. Què és el que caracteritza una persona competitiva? Què hauria passat en el conte si els tres nebots haguessin estat molt competius? Quines parts del conte haurien canviat? Quin final hauria tingut?
7. Quines diferències hi ha entre una persona que és competitiva i una persona que és cooperativa?
8. Quins problemes de la humanitat que avui semblen irresolubles se solucionarien immediatament si tothom comencés a actuar com els tres nebots, cooperant, posant en comú tot el bo que tenen?
9. Imagina que has d'ensenyar a ser cooperatius un grup d'infants més petits que tu; quines qualitats, actituds, maneres de ser i de comportar-se els diries que són necessàries perquè una persona sigui capaç de cooperar amb altres per dur a terme amb èxit un treball comú? Quins defectes o coses negatives els diries que els impediran fer un treball cooperativament amb altres?
10. Racisme, prejudicis, discriminació, intolerància... aquestes paraules haurien fet impossible que al regne del conte els tres nebots fossin entesos i acceptats perquè eren estrangers. Pots posar exemples per dir què signifiquen aquestes paraules?
11. Fixa't en aquesta citació de l'Evangeli: «Jesús els cridà i els digué: “—Ja sabeu que els governants de les nacions les dominen com si en fossin amos i que els grans personatges les mantenen sota el seu poder. Però entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important enmig vostre, que es faci el vostre servidor”.» (Mt 20,25-27). Compara o relaciona el que diu Jesús en aquesta citació amb el que passa en el conte. Avui en dia molts volen ser els primers, tenir poder per manar sobre els altres, i pocs són els que volen servir els altres, és a dir, ajudar solidàriament els que estan al seu voltant. Com seria aquest món si els governants fossin servidors dels ciutadans?

Proposta d'activitats

Activitat 1

Gimcana de JOCS COOPERATIUS

Proposem fer una Gimcana que estarà composta per tres jocs cooperatius. A tot el grup de nens i nenes se'ls plantejarà el repte d'haver de superar la prova que se'ls proposarà en cada joc. Al final dels jocs, se'ls plantejarà una sèrie de preguntes sobre com han viscut aquests jocs, per ajudar-los a reflexionar sobre el tema de la cooperació. El joc complet, més les preguntes per al diàleg, du-

rarà al voltant de 55 minuts. Si l'educador no disposa d'aquest temps, pot seleccionar-ne només un.

Els tres jocs poden fer-se en una sala mitjanament gran que estigui buida de taules, o també es poden fer al pati.

Joc I

Recompondre els Drets Humans

Explicació de l'educador

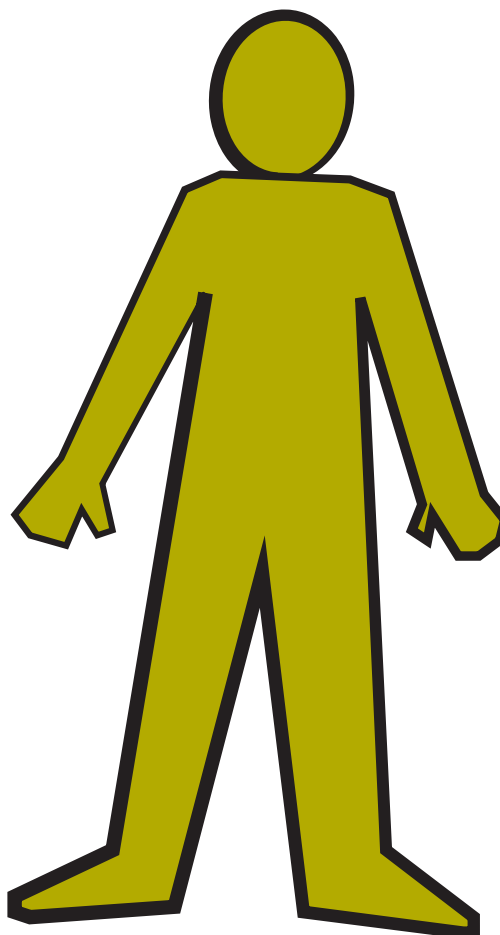
Algú ha trencat els Drets Humans, i això ha fet que moltes persones pateixin pobresa, desigualtat, injustícia. Vosaltres teniu la missió de recuperar els Drets Humans i recompondre el que altres han trencat. El repte que té el vostre grup és recompondre aquest trencaclosques, perquè totes les persones que viuen arreu del món puguin gaudir de tots els seus Drets. Hauréu de fer-ho en menys de 10 minuts.

Material necessari

L'educador haurà dibuixat en una cartolina gran la silueta d'una persona, pintada per dins d'un color. Al voltant d'aquesta silueta hi haurà escrits els Drets Humans que hi ha continuació. Després, retallarà amb tisores la cartolina en tantes peces com nens hi hagi al grup.

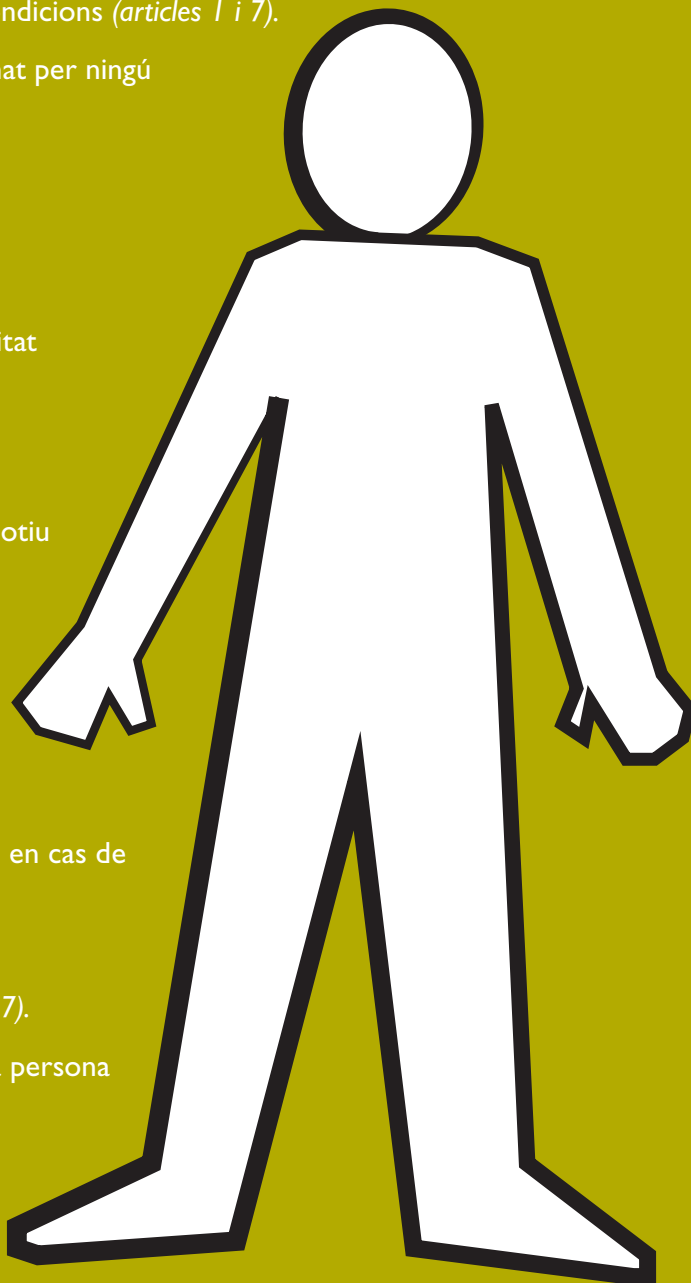
Desenvolupament del joc:

L'educador lliurarà a cada infant un tros de trencaclosques. A partir d'aquest moment hauran d'organitzar-se entre ells per recompondre el trencaclosques en 10 minuts. (No passa res si tarden una mica més, l'important és que ho facin.)

DRETS HUMANS

1. Dret a ser tractat en igualtat de condicions *(articles 1 i 7)*.
2. Dret a no ser marginat ni discriminat per ningú *(article 2)*.
3. Dret a viure *(article 3)*.
4. Dret a ser lliure *(article 4)*.
5. Dret a no ser maltractat *(article 5)*.
6. Dret a tenir un nom i una nacionalitat *(articles 6 i 15)*.
7. Dret a ser tractat amb justícia *(articles 8 i 10)*.
8. Dret a no ser empresonat sense motiu *(article 9)*.
9. Dret que ningú es fiqui en la vida privada i familiar de ningú *(article 12)*.
10. Dret a viure on es vulgui *(article 13)*.
11. Dret a buscar asil en qualsevol país en cas de persecució *(article 14)*.
12. Dret a no casar-se *(article 16)*.
13. Dret a tenir una propietat *(article 17)*.
14. Dret a practicar la religió en què la persona creu *(article 18)*.
15. Dret a pensar i opinar lliurement *(article 19)*.
16. Dret a la llibertat de reunir-se amb qui es vulgui *(article 20)*.
17. Dret a participar en el govern del país *(article 21)*.
18. Dret a tenir una feina *(article 23)*.
19. Dret a tenir vacances i a gaudir del temps lliure *(article 24)*.
20. Dret a viure amb benestar, sense problemes d'alimentació, habitatge, pobresa, etcètera *(articles 25 i 22)*.
21. Dret a anar a l'escola per rebre una educació *(article 26)*.

Joc 2

Que ningú caigui en la pobresa

Explicacions de l'educador

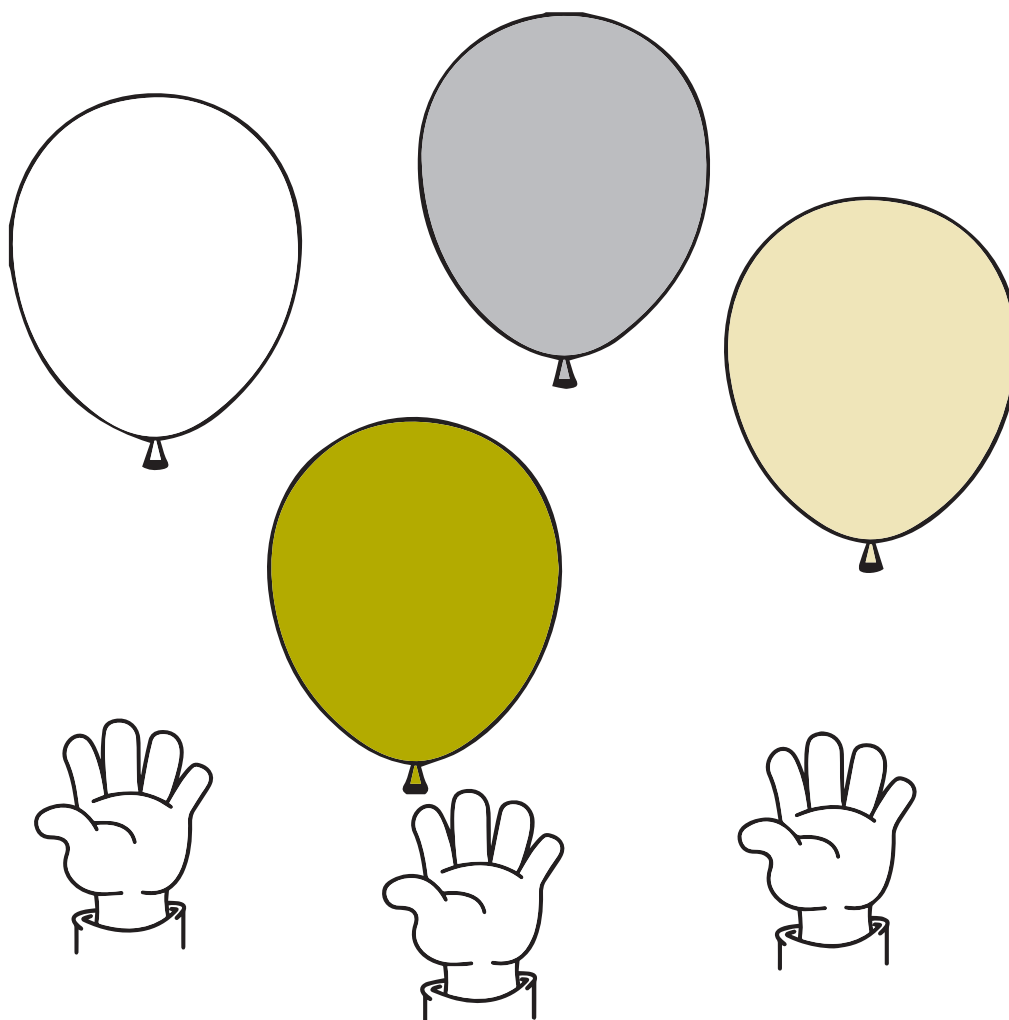
Vosaltres, igual que Càritas, sou un grup que treballa per la Justícia i ajuda les persones que han caigut en la pobresa a sortir-ne donant-los un cop de mà perquè recuperin una vida digna. Ho representareu de la manera següent: a la sala hi ha quatre globus a terra que representen quatre persones que han caigut en la pobresa i que necessiten la nostra ajuda i solidaritat.

El repte que tindrà el grup és aixecar aquests globus del terra i mantenir-los en l'aire sense que toquin o caiguin a terra durant 8 minuts. La particularitat serà que quan algun nen o nena toqui un globus per impedir que caigui, es quedarà assegut a terra i no es podrà moure, tot i que sí que podrà seguir impedit que els

globus que tingui a l'abast de les mans toquin a terra.

Les últimes quatre persones que quedin dretes, encara que toquin els globus per impedir que caiguin, no s'asseuran. Seran els únics que es podran moure per tota la sala per impedir que els globus toquin a terra.

Si un globus toca a terra, el joc tornarà a començar. Tots estaran drets, però ara tindran 4 minuts de temps per impedir que els globus toquin a terra. Si cap globus torna a tocar a terra, es tornarà a començar, però aquesta vegada tindran 3 minuts de temps. Si el nombre d'infants que formen el grup és més petit de 14, es faran servir 2 globus, i seran dues les persones que es quedaran dretes quan ja tots estiguin asseguts.

Joc 3

El món «CASA COMUNA» per a tothom, sense murs

Explicació de l'educador

En l'actualitat, no totes les persones poden accedir a les estances de la Casa Comuna, que és el nostre planeta Terra, per poder viure amb dignitat i benestar, és a dir, no poden accedir als béns i serveis indispensables per viure: aliments, aigua potable, sanitat, educació, habitatge digne, seguretat, refugi, etcètera. Els que busquen un futur millor o fugen de la guerra o persecució, ho tenen difícil per travessar les fronteres dels països desenvolupats. Amb aquest joc representarem aquesta situació, i ens convertirem en emigrants que ens veiem obligats a emigrar del nostre país per buscar un futur millor; però en aquest joc serem acollits allà on anem.

Material necessari

- 6 cordes o fils de llana gruixuda de 6 metres de longitud.
- Música.
- Retoladors, cel·lo i paper.
- Mapa del món.

Desenvolupament del joc

L'educador formarà 6 grups. Donarà a cada grup una corda o fil de llana gruixuda de 6 metres de longitud lligada pels extrems. I assignarà a cada grup una d'aquestes regions del planeta:

- Amèrica del Nord.
- Europa.
- Àfrica.
- Àsia.
- Amèrica del Sud.
- Oceania.

Els 6 grups es col·locaran a la sala, o pati, formant entre tots un cercle, i cada grup, amb la corda que deixarà a terra, haurà de fer la silueta del continent que els ha tocat (abans hauran de consultar un mapa per fer-la més o menys aproximada). Després, escriuran amb retolador en un paper el nom del continent o regió que representen i ho enganxaran amb cel·lo a la corda, com si en fos l'etiqueta.

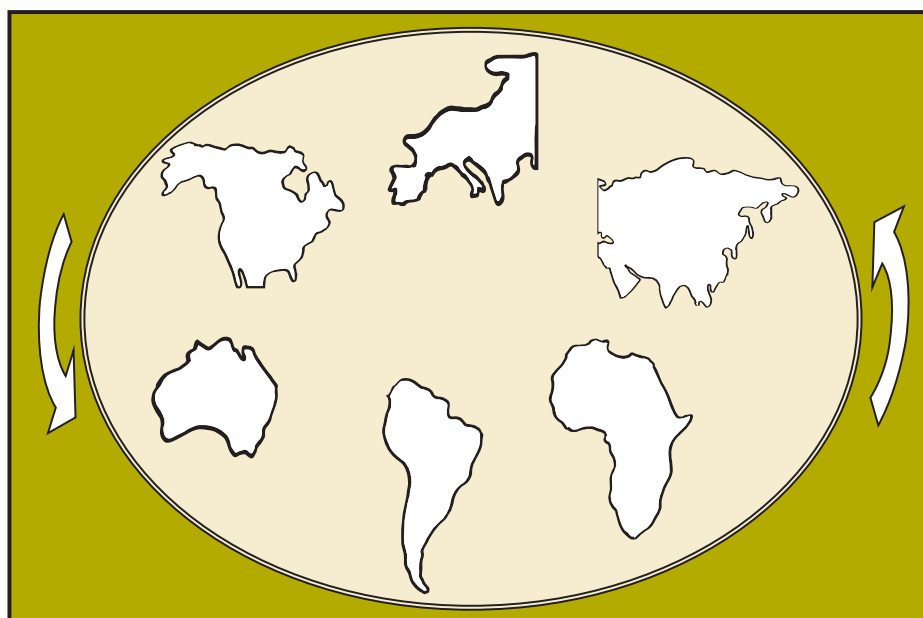
Normes i funcionament del joc

1. Per començar el joc cada grup es posarà dins de la seva corda.
2. Quan l'educador faci sonar la música, vol dir que els grups han d'emigrar i sortir del seu continent (corda) i començar a donar voltes al voltant del món, és a dir, al voltant de les cordes que hi ha dipositades a terra, per buscar un lloc millor on viure, perquè aquí on estan hi ha pobresa, fam, o manca de feina, o una guerra, o són perseguits per motius religiosos o ideològics.
3. Mentre fan voltes, l'educador traurà de terra una de les cordes.
4. Quan pari la música, totes les persones que componen els grups hauran de posar-se dins de les cordes que queden.
5. Si passats 20 segons després de parar la música, algú no pot ficar-se dret amb els dos peus dins una corda (continent), tot el grup haurà perdut el joc i deixaran de jugar. (L'educador pot introduir la possibilitat que n'hi ha prou que tinguin els dos peus dins de la corda encara que estiguin asseguts fora del cercle que forma la corda, per així aprofitar més l'espai).

Cada vegada que soni la música, tots emigraran del continent en què estan i començaran a fer voltes al voltant del cercle que formen totes les cordes, és a dir, del món. I l'educador tornarà a treure una altra de les cordes. I així una vegada i una altra sempre que torni a sonar la música. Això vol dir que cada vegada hi haurà menys cordes o continents a terra,

però els participants hauran de continuar ficant-se com puguin en els que queden. Ningú no pot quedar fora; sinó, perd tot el grup i acaba el joc amb la derrota de tots.

Quan l'educador vegi que ja és físicament impossible que es puguin ficar tots els participants dins de les cordes que queden, donarà per superat el repte del joc.

PREGUNTES PER AL DIÀLEG

En aquests jocs no heu hagut de competir amb ningú perquè guanyi un de sol, sinó que heu hagut de cooperar i col·laborar perquè tot el grup guanyi.

1. Com us ho heu passat, ajudant que tot el grup guanyi i superi el repte de cada joc?
2. Digueu entre tots les coses que han fet possible que superéssiu amb èxit el repte que us plantejava cada joc, és a dir, quines actituds, comportaments, formes d'actuar que heu tingut cada un de vosaltres han fet possible superar el repte de cada joc.
3. Tria un dels tres jocs, pensa en el que s'hi ha volgut representar. Què passaria al món si tothom es decidís a actuar cooperativament per solucionar aquest problema? Quines coses concretes creus que es podrien fer?
4. Quina acció solidària en favor de persones necessitades podríeu fer cooperant tots junts?
5. Podeu pensar a fer alguna activitat per recaptar diners, per ajudar a un projecte concret de Càritas parroquial o diocesana. Podeu organitzar un mercat solidari i recollir coses que la gent no faci servir, o que vulgui donar per ser venudes en aquest mercat. O bé organitzar una rifa solidària amb aquestes coses que aconsegiu. O bé muntar una obra de teatre, o concurs de *playback* i cobrar l'entrada... qualsevol cosa que se us acudeixi per ajudar altres persones amb la vostra col·laboració i compromís.

PER A EDUCACIÓ PRIMÀRIA (7-11 ANYS)

Joc

JOC DE CARTES PER DEFENSAR LA NATURALESA

Per defensar i cuidar la Naturalesa, primer cal conèixer-la. Comprovem ara fins a quin punt la coneixem. Es formaran quatre grups, i l'educador

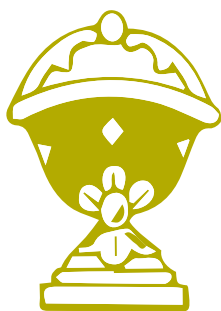
lliurarà a cada grup una baralla fotocopiada per a la defensa de la Naturalesa.

Treball preparatori

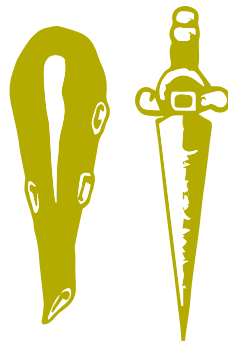
Abans de començar a jugar, aquest serà el treball preparatori que caldrà fer en cada grup:

Primer haureu de buscar els ors i posar les dotze cartes esteses de cara amunt sobre la taula. Haureu de veure si responeu bé, i amb rapidesa, les preguntes que us fa cada carta, perquè en el joc es requerirà rapidesa de respostes (respondre en 14 segons). Després respondreu entre tot el grup la pregunta que se us fa a la carta número 12 d'ors. Aquesta resposta l'escriureu dins d'aquesta carta.

Després fareu el mateix amb les copes; posareu les dotze cartes sobre la taula per veure si responeu amb rapidesa les preguntes que us fa cada carta. Després respondreu entre tot el grup la pregunta que se us fa

la carta número 12 de copes. Aquesta resposta l'escriureu dins d'aquesta carta.

I el mateix fareu amb els bastos. En canvi, en les cartes de les espases no hi ha preguntes, només hi ha la pregunta de la carta número 12, que sí que cal respondre, com en les anteriors. El que cal fer amb les espases és tractar d'aprendre de memòria el contingut.

Quan tots els grups hagin acabat aquest treball preparatori, cada grup dirà el que ha escrit en les quatre cartes n. 12 de la seva baralla. Fet això, es podrà començar a jugar.

Normes i funcionament del joc

L'educador agafarà una baralla de la qual traurà totes les cartes n. 1 i n. 12.

- Un representant del grup primer s'aixecarà i agafarà a l'atzar una carta de la baralla i la donarà a l'educador. Llavors, l'educador farà la pregunta que hi ha en aquesta carta. Els del grup tindran només 14 segons per respondre correctament. Si ho fan bé, guanyaran 10 punts que s'han d'anotar a la pissarra o en un full. La carta que responguin bé es traurà de la baralla, i la que no, s'hi quedarà. Després li tocarà jugar al grup segon, i així a la resta de grups.

Si la carta que han agafat a l'atzar és una espasa, l'educador llegirà l'acció per defensar la Naturalesa que hi ha escrita en aquesta carta, i el grup haurà de dir de memòria 3 accions

més (diferents de les que s'hagin dit l'última vegada que ha sortit una carta d'espases). Tindran 20 segons de temps. Si ho fan bé, aquesta carta es traurà de la baralla i guanyaran 10 punts.

- Aquest joc acabarà quan s'hagin fet cinc rondes de participació per a cada grup. Guanyarà el grup que més punts hagi aconseguit, i serà nomenat com a grup més bon coneixedor de la Mare Naturalesa.

Després d'aquest joc, l'educador en podrà iniciar un altre de semblant. Serà gairebé igual que l'anterior, amb la particularitat que, en lloc d'haver de respondre les preguntes de la carta que els ha tocat, hauran de descriure amb mímica a la resta de grups la carta que els ha tocat, perquè l'endevinin.

Més jocs per fer amb la baralla

Jocs per fer amb els grups:

L'Antibastos

Després de remenar bé les cartes, es col·locaran totes esteses de cara avall sobre la taula. S'establirà un torn de participació. El joc consisteix a intentar fer tríos de cartes de diferent pal, sense agafar mai el bast, perquè és el pal que danya i agredeix la Naturalesa. És a dir, es tracta de fer tríos d'ors, copes i espases.

Quan a un infant li toqui jugar, aixecarà una carta a l'atzar de les esteses a la taula...

- Si és un or, o una copa o una espasa, podrà continuar i aixecarà una altra carta, per veure si aconsegueix formar un trio. Si, per exemple, la primera que ha aixecat és un or, haurà de procurar que la següent que aixequi sigui una copa o una espasa. Si, per exemple, és una copa, la següent que aixequi haurà de ser una espasa. Si té sort i ho aconsegueix, haurà format un trio de cartes que es quedarà per a ell agafant-lo de la taula. I com que ha format un trio per tenir cura

de la Naturalesa, podrà continuar jugant un altre torn.

- Si en aquest procés d'aixecar cartes per aconseguir formar el trio surt un bast, aleshores s'acaba la jugada; posarà una altra vegada de cara avall totes les cartes que ha aixecat durant la seva jugada, al mateix lloc, i ara toca jugar a un altre infant. El mateix si, en lloc de sortir-li un bast, li surt una carta amb el mateix pal que la carta que ha aixecat abans (si abans ha aixecat un or, i ara li torna a sortir un altre or, ja serà impossible que formi un trio); i li toca jugar al següent jugador.
- Els altres jugadors hauran d'estar molt atents al joc per recordar on són les cartes que els jugadors anteriors han aixecat i han tornat a posar de cara avall. Així, jugaran amb cert avantatge si paren atenció a les jugades dels altres.

Guanyarà el jugador que més tríos de cartes hagi format per cuidar la Naturalesa.

Escales contra Bastos

Es tracta de deixar soles les cartes dels bastos que contaminen i destrueixen la Naturalesa.

- Es reparteixen a cada jugador 5 cartes. El joc consisteix a aconseguir reunir 3 cartes de numeració consecutiva del mateix pal, sempre que no siguin bastos.
- Quan cada jugador tingui les 5 cartes, tots a la vegada passen al jugador de la seva dreta una carta que no volen, i al mateix temps reben del jugador de la seva esquerra una carta nova. Així s'aniran passant, tots alhora, les cartes que no els serveixen.
- Quan algú aconsegueixi formar una escala de 3 cartes consecutives del mateix pal, parará el joc, es quedarà amb aquesta escala, robarà de la pila 3 cartes i el joc continuarà.
- Quan ja no hi hagi cartes per robar, tots els jugadors es quedaran només amb 3 cartes, i les altres dues les deixaran a la pila per robar.

El joc acabarà quan un jugador es quedi sense cartes. Guanyarà la partida aquell jugador que hagi aconseguit formar més escales, separant-les dels bastos.

Brisca Naturalesa

Es juga com a la brisca però amb la particularitat que el pal que sempre tindrà més valor en totes les partides, i en totes les jugades, seran les espases, perquè són les que defensen la Naturalesa. És a dir, el que tiri una espasa quan li toqui jugar, s'endurà les cartes que els altres jugadors hagin tirat sobre la taula, tret que un d'ells hagi tirat una altra espasa de valor més alt.

- Els bastos no tindran cap valor. No serviran per guanyar cap jugada. La resta de cartes sempre seran superiors als bastos.
- Després de les espases, el pal que més valor tindrà és el d'ors. Les seves cartes valdran més que qualsevol carta de copes.

Guanyarà el qui més bastos hagi aconseguit capturar. Voldrà dir que és el que ha aconseguit eliminar més enemics de la Naturalesa.

(JOC DE CARTES PER FOTOCOPIAR O PERQUÈ EL FABRIQUI EL MATEIX GRUP)

**Agressions a
la NATURALESA**

**Les joies de
la NATURALESA**

**Joc de cartes per
defensar
la NATURALESA**

**BENEFICIS
de la NATURALESA**

**Per defensar
la NATURALESA**

1

Les joies

de la NATURALESA

Les joies de la Naturalesa

2

mamífers

Digueu el nom de 7 animals mamífers

Les joies de la Naturalesa

3

aus

Digueu el nom de 7 ocells

Les joies de la Naturalesa

4

boscós

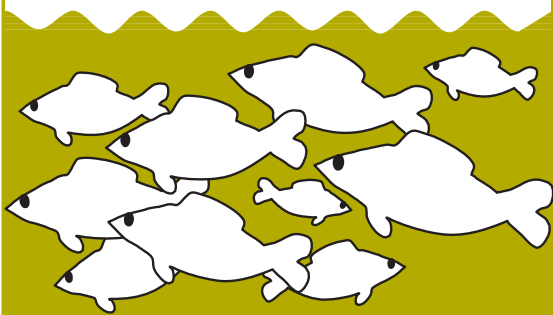

Digueu el nom de 7 arbres

Les joies de la Naturalesa

5

rius

Digueu el nom de 7 rius

Les joies de la Naturalesa

6

mars

Digueu el nom de 7 mars o oceans

Les joies de la Naturalesa

7

plantes

Digueu el nom de 7 plantes

Les joies de la Naturalesa

8

peixos

Digueu el nom de 7 peixos

Les joies de la Naturalesa

9

insectes

Digueu el nom de 7 insectes

Les joies de la Naturalesa

10

muntanyes

Digueu el nom de 7 muntanyes o serres

Les joies de la Naturalesa

11

éssers humans

Digueu un país de cadascun dels continents on viu l'ésser humà

Les joies de la Naturalesa

12

Quines són les coses que m'agraden més de la Naturalesa?

1

Agressions

a la NATURALES

Agressions a la Naturalesa

2

incendis forestals

Digueu 3 imprudències que puguin provocar un incendi forestal

Agressions a la Naturalesa

3

tala d'arbres

Digueu 3 motius pels qual es talen boscos

Agressions a la Naturalesa

4

contaminació del mar

Digueu 4 coses que contaminen el mar

Agressions a la Naturalesa

5

**contaminació
dels rius**

Digueu 4 coses que
contaminen els rius

Agressions a la Naturalesa

6

**contaminació
de l'aire**

Digueu 3 coses que
contaminen l'aire

Agressions a la Naturalesa

7

**contaminació
de la Terra**

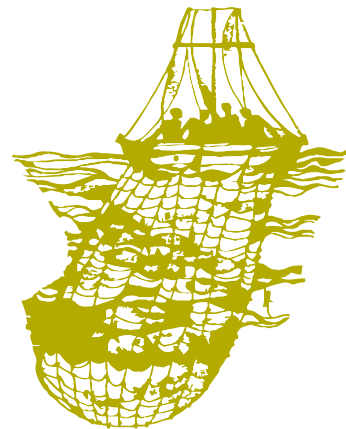

Digueu 7 coses que
contaminen la Terra

Agressions a la Naturalesa

8

**pesca i caça
excessives**

Digueu 4 animals que mai
s'haurien de caçar o
pescar

Agressions a la Naturalesa

9

**extinció
d'espècies animals**

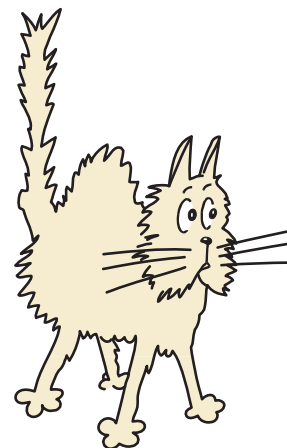

Digueu 3 animals que puguin estar en perill d'extinció

Agressions a la Naturalesa

10

**maltractament
d'animals**

Digueu raons per les quals no s'hauria de maltractar els animals

Agressions a la Naturalesa

11

**destrucció
d'espais naturals**

Digueu 3 raons per les quals no s'han de destruir espais naturals verges

Agressions a la Naturalesa

12

Quines agressions a la Naturalesa et fan més mal o t'entristeixen quan passen?

1

Beneficis

de la NATURALESA

Beneficis de la Naturalesa

2

terres fèrtils per cultivar

Digueu el nom de 8 plantes que l'ésser humà cultiva per alimentar-se

Beneficis de la Naturalesa

3

fruites per menjar

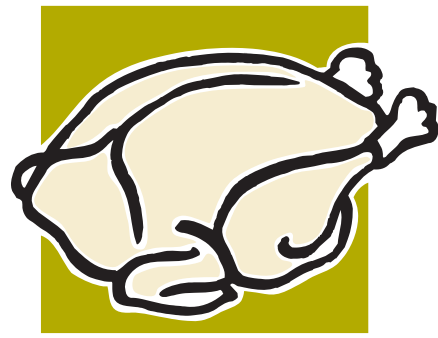

Digueu el nom de 6 fruites

Beneficis de la Naturalesa

4

animals per menjar

Digueu el nom de 8 animals que ens serveixin d'aliment

Beneficis de la Naturalesa

5

**aigua
per beure**

Digueu 3 llocs on es pugui
trobar aigua dolça

Beneficis de la Naturalesa

6

**aire net
per respirar**

Digueu el nom de 3
paratges naturals on
podem respirar aire pur

Beneficis de la Naturalesa

7

**bellesa
per gaudir**

Digueu 4 llocs bonics de
la Naturalesa que
coneguem

Beneficis de la Naturalesa

8

**matèries primeres
per construir ciutats**

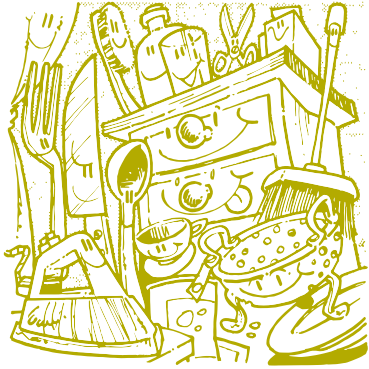

Digueu el nom de 5
matèries primeres que es
fan servir per construir
cases i ciutats

Beneficis de la Naturalesa

9

**matèries primeres
per fabricar coses**

Digueu 5 matèries primeres que es fan servir per fabricar coses

Beneficis de la Naturalesa

10

**plantes i substàncies
per fabricar medicaments**

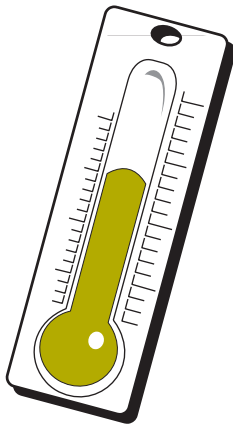

Digueu el nom de 5 medicaments

Beneficis de la Naturalesa

11

**clima adequat
per a què hi visqui l'ésser humà**

Digueu 3 llocs del món on hi ha climes diferents

Beneficis de la Naturalesa

12

De quines coses de què em beneficio vull donar les gràcies a la Mare Naturalesa?

1

**Accions
per defensar**

la NATURALES

Accions per defensar la Naturalesa

2

**Reduir el
consum.
No ser
consumistes**

Accions per defensar la Naturalesa

3

**Reciclar tota
la brossa que
produim**

Accions per defensar la Naturalesa

4

**Reparar o
reutilitzar les coses
que s'espantlen
donant-los uns
altres usos pràctics**

Accions per defensar la Naturalesa

5

**comprar
productes que en
la seva fabricació
o ús respecten el
medi ambient o no
el fan malbé**

Accions per defensar la Naturalesa

6

**No malgastar ni
malbaratar aigua**

Accions per defensar la Naturalesa

7

**No malgastar
paper.
Utilitzar paper
reciclat**

Accions per defensar la Naturalesa

8

**No malbaratar
energia elèctrica**

Accions per defensar la Naturalesa

9

Fer servir el transport públic, la bicicleta o caminar, en lloc del cotxe, en trajectes curts

Accions per defensar la Naturalesa

10

No encendre foc al bosc

Accions per defensar la Naturalesa

11

No deixar escombraries a la muntanya o a la platja

Accions per defensar la Naturalesa

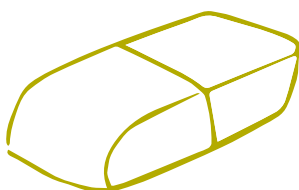
12

Quines coses concretes em comprometo a fer per cuidar la Naturalesa?

PER A EDUCACIÓ PRIMÀRIA

UNA PREGÀRIA MOLT ESPECIAL

Hola Jesús,
amic, germà
i Déu meu.

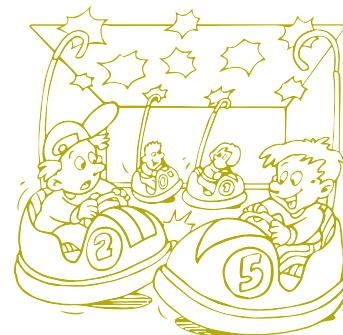
A vegades, quan veig el que passa al meu voltant, m'agradaria tenir una goma d'esborrar especial per esborrar les paraules dolentes que unes persones diuen a altres persones per fer-les patir.

M'agradaria tenir una cola especial per unir les persones que se separen perquè s'enfaden.

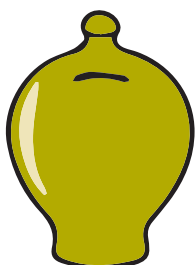
M'agradaria tenir unes tisores especials per retallar les mentides, grans i petites, en mil bocins.

M'agradaria tenir una fira d'atraccions especial, on poguessin gaudir sempre gratis els nens i nenes que no troben ningú amb qui jugar.

M'agradaria tenir un pa especial que es multipliqués pertot arreu perquè ningú no passés gana.

M'agradaria tenir una medecina especial que guarís totes les persones que no tenen diners per anar al metge o comprar medicaments.

M'agradaria tenir una guardiola especial per ajudar els pobres a deixar de ser-ho.

M'agradaria tenir un globus especial gegant, que ajudés les persones a saltar les tanques, els murs, els mars, i les fronteres per buscar una vida millor.

M'agradaria tenir un hospital especial de campanya, per curar les malalties que la contaminació provoca a la Mare Naturalesa.

M'agradaria tenir una gran campana especial que sonés a cada hora, i a tot arreu, per recordar que tots som germans i germanes.

I continuaria dient-te, Jesús, més coses que m'agradaria tenir, però estic segur que tu em diries que m'has creat, i m'has fet néixer en aquest món, perquè jo sigui **UNA PERSONA MOLT ESPECIAL**, una persona sempre disposada a ajudar els altres, una persona que es vol comprometre, amb moltes d'altres, a fer un món més bonic, just i solidari.

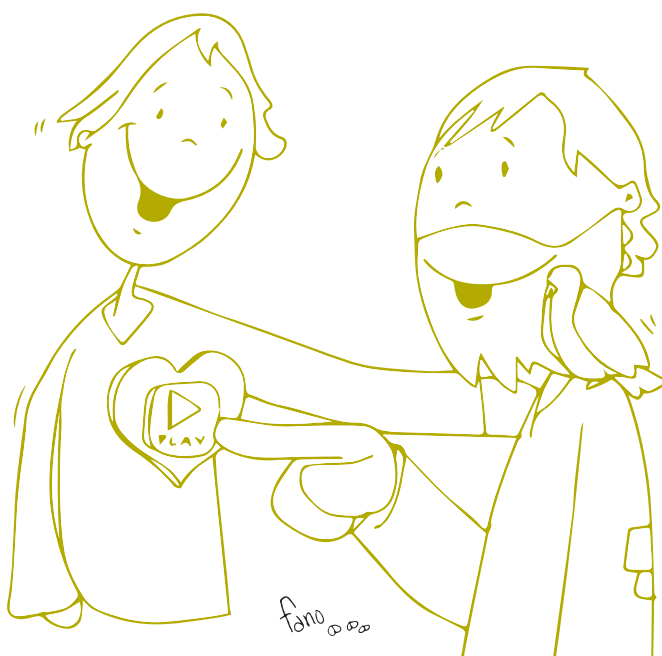
Ajuda'm, Jesús, a ser **UNA PERSONA ESPECIAL**, amb la qual sempre puguin comptar quan algú ho passa malament.

Com a continuació d'aquesta oració, et demanem que dibuixis en un full totes les coses que en la pregària es diu que «m'agradaria tenir». També pots dibuixar més coses que, seguint la pregària, a tu t'agradaria tenir perquè aquest món fos millor.

Un cop les hakis dibuixat, a sota del dibuix escriuràs per a què haurien de servir. Com a títol d'aquest dibuix escriuràs a la part de dalt: «SIGUES UNA PERSONA ESPECIAL FENT EL BÉ ALS ALTRES».

Penja a la teva habitació aquest dibuix, així mai oblidaràs **PER A QUÈ DÉU T'HA CREAT**.

ESTIMA i VIU la JUSTÍCIA

Caritas

www.caritas.es